Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0415U006403

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-12-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глюдзик Маргарита Юріївна
2. Hliudzyk Margaryta Yuriivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-11-2015

Спеціальність за освітою: 8.130103

Місце роботи здобувача: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: 88000 Закарпатська обл., м.Ужгород вул.Підгірна.46

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.366.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Закарпатський інститут агропромислового виробництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00729391

Місцезнаходження: 90252, Закарпатська область, Берегівський р-н, с. Велика Бакта, пр. Свободи, 17

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Удосконалення методів селекції тютюну на підвищення ефекту гетерозису та способи його закріплення

2. Selection methods improvement to increase tobacco heterosis effect and ways of its preservation

Реферат/анотація:

1. Об'єкт: особливості прояву ознак та адаптивності вихідних форм, їх комбінаційна здатність, виділення кращих комбінацій для закріплення гетерозису через апоміксис. Мета: На основі всебічного вивчення генетичних ресурсів тютюну, удосконалення методів селекції на підвищення ефекту гетерозису та способів його закріплення створити вихідний матеріал та нові сорти з високим потенціалом продуктивності для створення гібридів з високою гетерозисною здатністю та подальшого його закріплення через апоміксис. Методи: польові та лабораторні - фенологічні спостереження, біометричні виміри; селекційні - діалельні схрещування з наступним закріпленням гетерозису через апоміксис, індивідуальним добором; статистичні - дисперсійний, кореляційний, кластерний для оцінки рівня прояву ознак і їх взаємозв'язку. Новизна: Новітнім є встановлення ефективності добору на підвищення ефекту гетерозису та закріплення через використання

апоміксису і можливості скорочення селекційного процесу шляхом методологічного удосконалення його застосування, встановлення закономірностей прояву та закріплення. Встановлено високий прояв гетерозису за структурними елементами продуктивності (висота рослини, розмір і кількість листків), ступінь домінантності, неоднакові ЗКЗ та СКЗ, на основі чого виділено донори цінних ознак та кращі компоненти схрещування для подальшої селекційної роботи та закріплення гетерозису через апоміксис. Результати: встановлено ефективність добору на підвищення ефекту гетерозису і можливості скорочення селекційного процесу та закріплення ефекту гетерозису через використання апоміксису шляхом методологічного удосконалення його застосування, встановлення закономірностей прояву та закріплення. Встановлено високу залежність урожайності від кількості листків та їх розміру, що дає можливість прогнозувати рівень продуктивності у селекційному процесі та виробничих умовах. Встановлено високий прояв гетерозису за структурними елементами продуктивності (висота рослини, розмір і кількість листків), ступінь домінантності, неоднакові ЗКЗ та СКЗ, на основі чого виділено донори цінних ознак та кращі компоненти схрещування для подальшої селекційної роботи та закріплення гетерозису через апоміксис. У результаті детального аналізу специфічного розщеплення форм у А1 апоміктів відмічено, що кожна гібридна комбінація має свою специфіку розщеплення і відсутня якась закономірність прояву, як це простежується у другому гібридному поколінні. Встановлено високу константність ознак у А2 та можливість використання такого матеріалу для впровадження у виробництво. Ступінь впровадження: створено ознакову колекцію генофонду гібридів-апоміктів. Залучено до схем схрещування в селекційну програму Берлей 7, Берлей 9/10, Бравий 200, Спектр, Символ 4, Жовтолистий 36 та Пологі шарго та виділено донори високої продуктивності. Передано на 2016 рік в Державний Реєстр сортів рослин придатних для поширення в Україні гібриди-апоміктн Жовтолистний 36/Берлей 9/10 та Спектр/Берлей 9/10. Сфера впровадження: селекційні установи, учбові заклади, господарства АПК України.

2. Object: features of signs and adaptability input forms, their combination ability, the selection of the best combinations for fixing heterosis through apomixis. Aim: Based on a comprehensive study of the genetic resources of tobacco, improving breeding techniques to enhance the effect of heterosis and ways of fixing a starting material and new varieties with high productivity potential to create hybrids with high heterosis ability and its further consolidation through apomixis. Methods: field and laboratory - phenological observations, biometric measurements; breeding - mating dialellic followed by fixing heterosis through apomixis, individual selection; statistics - variance, correlation, cluster to assess the manifestation of signs and their relationship. Novelty: the new installation is to improve the efficiency of selection and heterosis effect consolidation through the use of apomixis reduction opportunities and selection process by methodological improvement of its use, establishing patterns of manifestation and consolidation. Results: increase the effectiveness of selection for heterosis effect and the possibility of reducing the selection process and consolidate heterosis effect by using apomixis by methodological improvement of its use, establishing patterns of manifestation and consolidation. The high dependence of productivity on the number of leaves and their size, which makes it possible to predict the level of performance in the selection process and working conditions. The high expression of heterosis for structural productivity (plant height, size and number of leaves), the degree of dominance, ZCP and SSI are different, based on what is selected donors of signs and crossing the best components for further breeding and consolidate heterosis through apomixis. As a result of detailed analysis of specific forms of splitting A1 apomiktic noted that each hybrid combination has its own specific cleavage and missing a certain pattern display, as seen in the second hybrid generation. The high constancy of characteristics in the A2 and the ability to use such material for introduction into production. Application stage: Feature established collection apomiktic-hybrid gene pool. Brought to crossbreeding in the breeding program Berley 7, Berley 9/10, Braviy 200, Spectr, Symvol 4, Zhovtolystniy 36 and Polohi shargo and donors allocated performance. Submitted in 2016 in the State Register of plant varieties suitable for dissemination in Ukraine hybrids apomikty Zhovtolystniy 36/Berley 9/10 and Spectrum / Berley 9/10. Application area: breeding establishments, educational institutions, management of agriculture of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савіна Олена Іванівна
2. Savina Olena Ivanivna

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тищенко Володимир Миколайович
2. Тищенко Володимир Миколайович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грабовський Микола Борисович
2. Грабовський Микола Борисович

Кваліфікація: к.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Кириченко Віктор Васильович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Кириченко Віктор Васильович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.